

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 2ας Ιουνίου 2010

για την παρακολούθηση των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/307/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 292,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η σύσταση 2007/331/ΕΚ της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2007, σχετικά με την παρακολούθηση των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα ⁽¹⁾ καθορίζει ένα τριετές πρόγραμμα παρακολούθησης (2007-2009) για το ακρυλαμίδιο σε ορισμένα τρόφιμα.
- (2) Τα αποτελέσματα για το 2007 συγκεντρώθηκαν από την ευρωπαϊκή αρχή για την ασφάλεια των τροφίμων (εφεξής ΕΑΑΤ) στην επιστημονική έκθεση σχετικά με τα «αποτελέσματα της παρακολούθησης των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα» ⁽²⁾, που εκδόθηκε στις 30 Απριλίου 2009. Η έκθεση περιλαμβάνει επίσης τα αποτελέσματα ακρυλαμιδίου για την περίοδο 2003-2006 που συνέλεξαν τα κράτη μέλη και συγκεντρώθηκαν από το Κοινό Κέντρο Ερευνών της Επιτροπής για υλικά αναφοράς και μετρήσεις. Τα αποτελέσματα για τα έτη 2008 και 2009 δεν είναι ακόμα διαθέσιμα. Μόλις καταστούν διαθέσιμα, η επιστημονική έκθεση θα επικαιροποιηθεί.
- (3) Η συνομοσπονδία του κλάδου τροφίμων και ποτών (CIAA) ανέπτυξε μια «εργαλειοθήκη» που περιέχει τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν επιλεκτικά από τους παραγωγούς τροφίμων σύμφωνα με τις επιμέρους ανάγκες τους για τη μείωση του επιπέδου ακρυλαμιδίου στα προϊόντα τους.
- (4) Η έκθεση της ΕΑΑΤ της 30ής Απριλίου 2009 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρξε καμία σταθερή τάση σε ομάδες τροφίμων για μείωση των επιπέδων ακρυλαμιδίου και ότι δεν ήταν σαφές σε εκείνο το στάδιο εάν η εργαλειοθήκη ακρυλαμιδίου είχε επιτύχει τα επιθυμητά αποτελέσματά της.
- (5) Οι προσπάθειες από τον κλάδο τροφίμων και τα κράτη μέλη για τη διερεύνηση οδών σχηματισμού και τρόπων μείωσης των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα βρίσκονται σε εξέ-

λιξη. Προκειμένου να μπορεί να παρακολουθηθεί ο αντίκτυπος των προσπαθειών αυτών, θα πρέπει να συνεχιστεί η συλλογή στοιχείων.

- (6) Η εμπειρία από την εφαρμογή της σύστασης 2007/331/ΕΚ κατέδειξε ότι το πρόγραμμα παρακολούθησης χρειάζεται ορισμένες προσαρμογές, π.χ. όσον αφορά την ταξινόμηση των τροφίμων.
- (7) Είναι σημαντικό να υποβάλλονται τα στοιχεία παρακολούθησης μία φορά τον χρόνο στην ΕΑΑΤ, η οποία θα διασφαλίζει τη συγκέντρωση των εν λόγω στοιχείων σε μια βάση δεδομένων.
- (8) Η παρούσα σύσταση δεν θα πρέπει να περιοριστεί χρονικά, αλλά η ανάγκη παρακολούθησης θα πρέπει να αξιολογείται σε τακτική βάση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

- 1) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβαίνουν, σύμφωνα με το παράρτημα της παρούσας σύστασης, σε παρακολούθηση των επιπέδων ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα που αναφέρονται στο εν λόγω παράρτημα.
- 2) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να παρέχουν στην ΕΑΑΤ μέχρι την 1η Ιουνίου κάθε έτους και για πρώτη φορά μέχρι την 1η Ιουνίου 2011 τα στοιχεία για το προηγούμενο έτος με τη μορφή που καθορίζεται από την ΕΑΑΤ για τη συγκέντρωσή τους σε μια βάση δεδομένων.
- 3) Για να εξασφαλιστεί ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας στην οποία πραγματοποιείται η δειγματοληψία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τηρούν τις διαδικασίες δειγματοληψίας που ορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 333/2007 της Επιτροπής, της 28ης Μαρτίου 2007, σχετικά με τις μεθόδους δειγματοληψίας και ανάλυσης για τον επίσημο έλεγχο των συγκεντρώσεων μολύβδου, καδμίου, υδραργύρου, ανόργανου κασσιτέρου, 3-MCPD και βενζο(α)πυρενίου στα τρόφιμα ⁽³⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 123 της 12.5.2007, σ. 33.

⁽²⁾ Επιστημονική έκθεση ΕΑΑΤ (2009) 285.

⁽³⁾ ΕΕ L 88 της 29.3.2007, σ. 29.

- 4) Τα κράτη μέλη πρέπει να διενεργούν την ανάλυση ακρυλαμιδίου σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται στα σημεία 1 και 2 του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων ⁽¹⁾.

Βρυξέλλες, 2 Ιουνίου 2010.

Για την Επιτροπή
John DALLI
Μέλος της Επιτροπής

⁽¹⁾ ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

A. Σημεία δειγματοληψίας και διαδικασία

1. Η δειγματοληψία των προϊόντων πρέπει να γίνεται σε επίπεδο αγοράς (δηλαδή σε σούπερ μάρκετ, μικρά καταστήματα, αρτοποιεία, σημεία πώλησης τηγανητών πατατών και εστιατόρια), όπου η ιχνηλασιμότητα είναι καλή, ή σε τόπους παραγωγής. Προϊόντα που προέρχονται από ένα κράτος μέλος θα πρέπει να υποβάλλονται σε δειγματοληψία όπου αυτό είναι δυνατόν ⁽¹⁾.
2. Η δειγματοληψία και η ανάλυση πρέπει να διενεργούνται πριν από την ημερομηνία λήξης του δείγματος.

B. Προϊόντα, αριθμός δειγμάτων και συχνότητα, αναλυτικές απαιτήσεις

1. Στον παρακάτω πίνακα παρέχεται μια επισκόπηση του συνιστώμενου ελάχιστου αριθμού δειγμάτων που πρέπει να αναλύονται ετησίως για κάθε κατηγορία προϊόντος. Τα κράτη μέλη καλούνται να λαμβάνουν περισσότερα δείγματα όπου αυτό είναι δυνατόν. Η κατανομή των δειγμάτων ανά κράτος μέλος βασίζεται στα αριθμητικά στοιχεία του πληθυσμού με έναν ελάχιστο αριθμό 4 δειγμάτων ανά κατηγορία προϊόντος και κράτος μέλος.
2. Ο αριθμός δειγμάτων αφορά τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων που πρέπει να λαμβάνονται σε ετήσια βάση. Όπου ισχύουν ειδικοί όροι (π.χ. δειγματοληψία δύο φορές ανά έτος), αυτό διευκρινίζεται στο τμήμα Γ.
3. Επειδή κάθε κατηγορία προϊόντων περιλαμβάνει μια ευρεία ποικιλία προϊόντων με διαφορετικές προδιαγραφές, θα πρέπει να υποβάλλονται πρόσθετες πληροφορίες για καθένα από τα προϊόντα στα οποία γίνεται δειγματοληψία, (όπως ορίζεται στο τμήμα Γ). Για να διαπιστωθούν οι χρονικές τάσεις, είναι σημαντικό τα προϊόντα με τις ίδιες προδιαγραφές (π.χ. ψωμί ίδιου τύπου) να υποβάλλονται σε δειγματοληψία κάθε χρόνο, όπου αυτό είναι δυνατόν.
4. Εάν σε προϊόντα με τις ίδιες προδιαγραφές λαμβάνονται επανειλημμένα αποτελέσματα κάτω από το όριο ποσοτικού προσδιορισμού (ΟΠΠ), το προϊόν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο προϊόν, με την προϋπόθεση ότι εμπίπτει στην ίδια κατηγορία προϊόντων και ότι δίνεται η περιγραφή του προϊόντος.
5. Για την εξασφάλιση της συγκρισιμότητας αναλυτικών αποτελεσμάτων πρέπει να επιλέγονται μέθοδοι που μπορούν να επιτύχουν ένα ΟΠΠ 30 µg/kg (ένταση ιόντων/μετάπτωση ιόντων) για το ψωμί και για βρεφικές και παιδικές τροφές και 50 µg/kg για προϊόντα από πατάτα, άλλα προϊόντα δημητριακών, καφέ και άλλα προϊόντα. Τα αποτελέσματα θα πρέπει να αναφέρονται διορθωμένα ως προς την ανάκτηση.

⁽¹⁾ Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ένα συγκεκριμένο προϊόν ενδέχεται να βρίσκεται στην αγορά μόνο ως εισαγόμενο από τρίτη χώρα. Στις περιπτώσεις αυτές δύνανται να ληφθούν δείγματα του εισαγόμενου προϊόντος.

3.6.2010

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

L 137/7

[illegible]

Γ. Ελάχιστες πρόσθετες πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται για κάθε προϊόν

Οι ελάχιστες πρόσθετες πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται για κάθε προϊόν στο οποίο γίνεται δειγματοληψία ορίζονται στα σημεία 1 έως 10. Τα κράτη μέλη καλούνται να υποβάλλουν πιο λεπτομερείς πληροφορίες.

1. Τηγανητές πατάτες, που πωλούνται έτοιμες για κατανάλωση, περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

1.1. Τηγανητές πατάτες από νωπές πατάτες

1.2. Τηγανητές πατάτες από ζύμη πατατών

Η δειγματοληψία προϊόντων έτοιμων προς κατανάλωση πρέπει να γίνεται σε μικρά σημεία πώλησης, σε αλυσίδες εστιατορίων ταχείας εξυπηρέτησης και σε εστιατόρια. Η δειγματοληψία θα πρέπει να διενεργείται δύο φορές τον χρόνο, τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο ⁽¹⁾, επιτυγχάνοντας τον συνολικό αριθμό δειγμάτων που ορίζεται στον πίνακα.

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

- το αρχικό υλικό σε νωπές πατάτες (υποκατηγορία 1.1) ή σε προκατεργασμένες (ζύμη πατάτας) (υποκατηγορία 1.2),
- προσθήκη άλλων συστατικών.

2. Τραγανά πατατάκια, περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

2.1. Τραγανά πατατάκια από νωπές πατάτες

2.2. Τραγανά πατατάκια από ζύμη πατάτας (μορφοποιημένα πατατάκια, συσσωρευμένα πατατάκια)

Δειγματοληψία δύο φορές τον χρόνο, τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο ⁽¹⁾, επιτυγχάνοντας τον συνολικό αριθμό δειγμάτων που ορίζεται στον πίνακα.

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

- το αρχικό υλικό σε νωπές πατάτες (υποκατηγορία 2.1) ή σε προκατεργασμένες (ζύμη πατάτας) (υποκατηγορία 2.2),
- διαδικασία τηγάνισματος: τηγάνισμα κατά παρτίδες ή συνεχές τηγάνισμα,
- προσθήκη άλλων συστατικών, γεύσεων ή πρόσθετων ουσιών.

3. Προμαγειρεμένες τηγανητές πατάτες/προμαγειρεμένα προϊόντα πατάτας για μαγείρεμα στο σπίτι, περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

3.1. Τηγανητές πατάτες που ψήνονται στον φούρνο (τηγανητές πατάτες φούρνου)

3.2. Τηγανητές πατάτες βαθιάς ψύξης

Η κατηγορία περιλαμβάνει προϊόντα που πωλούνται ως νωπά ή κατεψυγμένα. Η δειγματοληψία θα πρέπει να γίνεται δύο φορές τον χρόνο, τον Μάρτιο και τον Νοέμβριο ⁽¹⁾, επιτυγχάνοντας τον συνολικό αριθμό δειγμάτων που ορίζεται στον πίνακα.

Η ανάλυση κάθε δείγματος θα πρέπει να γίνεται μετά την παρασκευή του προϊόντος (π.χ. τηγάνισμα, ψήσιμο κ.λπ.). Η παρασκευή πρέπει να γίνεται στο εργαστήριο σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας.

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

- υποκατηγορία στην οποία ανήκει το προϊόν (όπως αναφέρεται ανωτέρω),
- το αρχικό υλικό σε νωπές πατάτες ή σε προκατεργασμένες πατάτες (ζύμη πατάτας),
- προϊόν πωλούμενο ως νωπό ή κατεψυγμένο,
- συνθήκες που χρησιμοποιούνται για την παρασκευή σύμφωνα με την ετικέτα,
- προσθήκη άλλων συστατικών.

⁽¹⁾ Σε περίπτωση που το τρόφιμο παράγεται από προκατεργασμένη πατάτα δεν απαιτείται δειγματοληψία δύο φορές τον χρόνο.

4. Μαλακό ψωμί

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— τύπος μαλακού ψωμιού, π.χ. από σιτάρι, από σίκαλη, πολύσπορο, ψωμί με άλλα συστατικά κ.λπ.

Η επιλογή του είδους ψωμιού στο οποίο θα γίνεται δειγματοληψία πρέπει να αντικατοπτρίζει τις διατροφικές συνήθειες του υπόψη κράτους μέλους.

5. Δημητριακά προγεύματος (εξαιρουμένων των μούσλι και κουάκερ)

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— τύπος σπόρων,

— άλλα συστατικά (π.χ. ζάχαρη, καρύδια, μέλι, σοκολάτα).

Εάν τα μούσλι και κουάκερ έχουν αναλυθεί, θα πρέπει να αναφερθούν την ομάδα 10 «Άλλα προϊόντα».

6. Μπισκότα, κράκερ, τραγανό ψωμί και παρόμοια (εξαιρουμένων των γλυκών και των κέικ), περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

6.1. Κράκερ (π.χ. κράκερ κρέμας, κράκερ σόδας, κράκερ πρόχειρου γεύματος)

6.2. Τραγανό ψωμί (με ή χωρίς μαγιά)

6.3. Βάφλες (π.χ. για παγωτό)

6.4. Ψωμί πιπερόριζας

6.5. Λοιπά (προσδιορίστε)

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— υποκατηγορία στην οποία το ανήκει προϊόν (όπως αναφέρεται ανωτέρω).

Η επιλογή των προϊόντων που επιλέγονται θα πρέπει να απεικονίζει τις διατητικές συνήθειες του υπόψη κράτους μέλους.

7. Καφές και υποκατάστατα καφέ, περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

7.1. Καβουρδισμένος καφές

7.2. Στιγμιαίος (διαλυτός) καφές

7.3. Υποκατάστατα καφέ

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— υποκατηγορία στην οποία ανήκει το προϊόν (όπως αναφέρεται ανωτέρω),

— για τον καβουρδισμένο καφέ: ο βαθμός καβουρδίσματος (π.χ. μεσαίος, σκούρος), ο τύπος των κόκκων εάν είναι διαθέσιμος, πληροφορίες κατά πόσον το προϊόν πωλείται ως αλεσμένος καφές ή σε κόκκους, χωρίς καφεΐνη/με καφεΐνη,

— για τον στιγμιαίο (διαλυτό) καφέ: χωρίς καφεΐνη/με καφεΐνη,

— για τα υποκατάστατα του καφέ: το αρχικό υλικό (π.χ. κριθάρι, σίκαλη, κιχώριο).

Τα δείγματα του καφέ και τα υποκατάστατα καφέ πρέπει να αναλύονται όπως πωλούνται για να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων.

Εάν είναι εφικτό, σε ένα δεύτερο στάδιο, το ποτό μπορεί να αναλύεται παρασκευασμένο για κατανάλωση. Οι συνθήκες παρασκευής (όπως αναφέρονται στην ετικέτα) θα πρέπει να διευκρινίζονται, π.χ. χρησιμοποιούμενες ποσότητες καφέ και νερού, λεπτομέρειες του χρησιμοποιούμενου εξοπλισμού, θερμοκρασία παρασκευής κ.λπ.). Εάν διατίθεται περιορισμένη αναλυτική ικανότητα, θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ανάλυση του δείγματος όπως διατίθεται για πώληση.

8. Παιδικές τροφές εκτός των μεταποιημένων τροφών με βάση τα δημητριακά ⁽¹⁾

Στόχος θα πρέπει να είναι τα τρόφιμα που περιέχουν πατάτες, ριζώδη λαχανικά ή δημητριακά ως κύρια συστατικά (εκτός από τα προϊόντα που εμπίπτουν στην κατηγορία επεξεργασμένων τροφίμων με βάση τα δημητριακά).

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— κύρια συστατικά.

9. Επεξεργασμένα τρόφιμα βασισμένα σε δημητριακά για βρέφη και νήπια ⁽²⁾, περιλαμβανομένων των ακόλουθων υποκατηγοριών:

9.1. Μπισκότα και φρυγανιές για βρέφη και νήπια

9.2. Άλλα επεξεργασμένα τρόφιμα με βάση τα δημητριακά για βρέφη και νήπια

Τα δείγματα θα πρέπει να αναλύονται όπως πωλούνται για να εξασφαλίζεται η συγκρισιμότητα των στοιχείων.

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— υποκατηγορία στην οποία ανήκει το προϊόν (όπως αναφέρεται ανωτέρω),

— περιγραφή του προϊόντος,

— είδος σπόρου, άλλα συστατικά.

10. Άλλα προϊόντα

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει προϊόντα πατάτας, προϊόντα δημητριακών, προϊόντα κακάου εκτός από εκείνα τα προϊόντα που αναφέρονται σε μια από τις παραπάνω κατηγορίες [π.χ. πατάτες roesti, βασισμένα στα δημητριακά αλμυρά πρόχειρα τρόφιμα (π.χ. corn curls, τортίγια τσιπς, ποπκόρν), μούσλι, κουάκερ, γλυκά και κέικ κ.λπ.].

Η επιλογή των προϊόντων που επιλέγονται πρέπει να απεικονίζει τις διατηρητικές συνήθειες του υπόψη κράτους μέλους.

Τα προϊόντα ενδεχομένως να πρέπει να αναλύονται αφού μαγειρευτούν σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζονται οι συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε η παρασκευή.

Ειδικές πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται:

— όνομα προϊόντος και λεπτομερής περιγραφή προϊόντος (π.χ. σημαντικότερα συστατικά),

— συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνεται η παρασκευή σύμφωνα με την ετικέτα.

⁽¹⁾ Όπως καθορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2006/125/ΕΚ της Επιτροπής, της 5ης Δεκεμβρίου 2006, για τις μεταποιημένες τροφές με βάση τα δημητριακά και τις παιδικές τροφές για βρέφη και παιδιά μικρής ηλικίας (ΕΕ L 339 της 6.12.2006, σ. 16).

⁽²⁾ Όπως καθορίζεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 στοιχείο α) της οδηγίας 2006/125/ΕΚ.